

Minä näen sinut.

Näetkö sinä minut?

Aarteiden Talon KEHITYSTEHTÄVÄ

Miten lapsen toisten näkemysten huomioimista ja toisten hyväksymistä voisi edistää päiväkodissa?

Päiväkoti on ensisijaisesti lapsen paikka, jossa **YSTÄVYYYS** on yhdessäolon perusta. Aito, turvallinen, lasta kuunteleva ja häneen luottava ympäristö luovat pohjan hyvälle itsetunnolle. Todellinen ystävyys perustuu elämäkokemusten ja näkemysten jakamiseen, antamiseen, saamiseen, kuunteluun sekä avoimeen vuorovaikutukseen.

Yksilöllisyyttä ja erilaisuutta kunnioittavassa ja hyväksyvässä ilmapiiressä lapsella on mahdollisuus tasavertaiseen vuorovaikutukseen. Lasten empaattinen suhtautuminen toisiinsa luo perustan hyvien ihmissuhteiden kehittymiselle.

Havainnointiaineiston perusteella suositut leikkikaverit pärjäävät päiväkodissa hyvin; he ovat taitavia, aloitteellisia, itsenäisiä ja muita huomioivia sekä toimintaansa sitoutuneita. Nämä mukautuvasti hahmottavat lapset ovatkin usein ryhmässä niitä moottoreita, jotka saavat muita lapsia innostumaan ja siten aktivoivat myös muita lapsia mukaan toimintaan. Myös niillä lapsilla, joilla on erilainen tapa ja eväät hahmottaa itseään ja toimintaansa on yhtäläinen oikeus saada äänensä kuuluville ja kokea kuuluvansa yhteisöön.

- VUOROVAIKUTUSVIHKO

Aarteiden Talon projektin: *Minä näen sinut. Näetkö sinä minut?* teemana oli vuorovaikutus. Lähtökohta oli, että oppisimme huomioimaan syvemmin lapsen persoonallisuuden. Havainnoimme lapsen tähtihetkiä sekä arkea päiväkodissa. Painotimme vuorovaikutusta ja empatiataitoja; Miltä minusta tuntuu? Miltä sinusta tuntuu? Projektin puitteissa teimme lasten ja lasten vanhempien kanssa vuorovaikutusvihkoja. Kuuntelimme lapsia ja kirjasimme vihkoihin keinoja kuinka voisimme paremmin oppia tuntemaan ja ymmärtämään toisiamme. Ymmärtäminen edesauttaa hyväksymistä.

Pinja on meidän perheen AURINKO, jota ilman meillä olisi aika tylsää! ♥

- ASKELEITTAIN

Vuorovaikutusvihkon rinnalla kulki sosiaalista kehitystä ja tunnetaitoja tukeva **Askeleittain** opetusohjelma. Poimimme Askeleittain ohjelmasta päiväkotimme kehitystehtävän kannalta oleellisia tunnetaitoharjoituksia.

- SATUHIERONTA (lapsihieronta)

Satuhieronta vahvistaa myönteistä vuorovaikutusta, oman itsen ja toisen ihmisen kunnioittamista sekä opettaa reittejä rentoutumiseen. Hoitava kosketus on tehokas keino vaikuttaa yhteisön ilmapiiriin, jossa jokaisen on hyvä ja turvallinen olla omana ainutlaatuisena itsenään. **Hoitava kosketus viestii = Näen sinut, olet tärkeä.**

- VIDEOKUVAUS - DOKUMENTOINTIVÄLINE

Videoointeja katsomalla pystyy tekemään tarkkoja havaintoja ryhädynamiikasta ja aikuisen toiminnasta. Esimerkiksi ryhmätilanteista voi tehdä jälkepäin moniahuomioita, joita ryhmääohjatessa ei ehdi havaita. Videokuvaus on erittäin hyvin toimiva havainnoinnin apukeino.

- TÄHTIHETKI Elokuva-festivaali

Videokuvassimme lasten toimintaa vuoden mittaan ja lapset käsi-kirjoittivat omia tarinoita, joista kuvasimme elokuvia. Näytimme elokuvia ja dokumentaarisia taidetuokioita kevätjuhlassa *Elokuva-festivaaleilla* lasten vanhemmille ja sukulaisille. Jokaisella lapsella oli oma TÄHTIHETKI. Lasten innostuneet reaktiot elokuvia katsellessa oli jo sinänsä yksi ohjelmanumero.

REGGIO EMILIA -pedagogiikka Aarteiden Talossa

Aarteiden Talo soveltaa toiminnassaan Reggio Emilia -pedagogiikkaa, jonka lähtökohtana on lapsi ja hänen omat pyrkimyksensä tutkia maailman ilmiötä. Lasta kuunnellaan ja havainnoidaan ja hänen ajatuksiin tartutaan. Lapsella on konkreettisesti vaikutusmahdollisuuksia, koska toiminta kumpuaa hänestä eikä valmiista aikuisen luomasta tavoitteesta. Toiminnan suunnittelu ei lähde liikkeelle eri orientaatioista käsin, vaan lapsen ajatuksista ja pyrkimyksistä hahmottaa maailman erilaisia asioita. Aikuisella on vastuu ja sopivalla tuella, kysymyksillä ja aiheen rikastuttamisella saadaan mukaan eri orientaatiot. Reggiolaisessa ajattelu- ja toimintatavassa lapsi itse on oman elämänsä päätekijä, jolla on oikeus ilmaista itseään ainutkertaisena yksilönä ja näin mahdollisuus löytää SÄTA KIELTÄNSÄ.

LAPSI

- Mahdollisuus - Toiminnan lähtökohta

AIKUISEN

- Päiväkodin aikuisilla on yhteinen kasvatusnäkemys.
- Tuki, kannustaja, osallistaja, joka aktivoi erilaisia lapsia mukaan.
- Kuuntelee, havainnoi, dokumentoi, reflektoi - pedagoginen dokumentointi.

PIENRYHMÄ

- Yksilöllä vaikutusmahdollisuudet, jokaisen lapsen ääni huomioidaan pienryhmien keskusteluissa - demokraattinen päätöksenteko - yhteisöllisyys.

YMPÄRISTÖ

- Lapsia innostava ja heidän tarpeitaan tukeva ja muuttuva. Lapset osallistuvat toimintaympäristönsä muokkaamiseen ja kehittämiseen.
- Monipuoliset tilat luovat mahdollisuuden lapselle valita erilaisten toimintojen väliltä ja vahvistavat oman toiminnan ohjautumista.

PROJEKTITYÖSKENTELY Aarteiden Talossa - LAINEHTIVA VIRTAA -malli.

PIENIÄ LAINEITA LIPLATTAAN

TEEMAN VALINTA

PROJEKTIN KARTOITUS
tunnustelua

LAPSI TOIMINNAN
LÄHTÖKOHTA

Lapset ihmettelevät ja
hahmottelevat maail-
man ilmiöitä.

LAPSI AKTIIVINEN
OSALLISTUJA

AIKUISEN KEINOT
OHJATA JA TUKEA

AIKUISEN LÄSNÄ-
OLO JA VASTUU

LAPSEN JA AIKUISEN
VUOROVAIKUTUS

PROJEKTIN ALKUMATKA

DIALOGI - PIENRYHMÄT
- Keskustelua pienryhmissä. Projekti
etenee lasten ideoiden pohjalta.
- HUOMIOIDAAN lasten erilaiset
tavat lähestyä ja tutkia aihetta.

?

ALKUSYSÄYS
- Aikuinen esittää lapsille
KYSYMYKSEN, joka
liittyy valittuun
teemaan.

TEEMAN LÄHTÖKOHTANA LAPSI
- Aikuinen **havainnoi** lasten toimintaa
ja **kuuntelee** heidän keskusteluja.
- **Teema** voi saada alkunsa parin lapsen
ajatuksista ja laajentua koko
päiväkodin projektiksi.

DOKUMENTOINTI
- Lasten näkemykset
kirjataan; esim. mindmap.
- mm. valo- ja videokuvaus
tallennuskeinona.

ALKUMATKAN REFLEKTOINTIA
- Aikuiset vaihtavat ajatuksia
projektin alusta ja etenemisestä.
- Aikuiset pohtivat miten lapsia
tuetaan jatkossa ja mitä
väyliä lasten toiminnassa
tulisi aktivoida.

PROJEKTI ETENEE

oppimisympäristön
muuntaminen

PROJEKTIN RIKASTUTTAMINEN

MUUTOS - OSALLISUUS
- Lapset osallistuvat aktiivisesti
toimintaympäristönsä
muuntamiseen.

PROJEKTIN RIKASTUTTAMINEN
- Projektiin tuodaan teemaan
liittyvää materiaalia ja välinestöä.
- Oppimisympäristö muunnetaan
projektin tarpeita vastaavaksi.
Varhaiskasvatuksen orientaatiot
integroidaan.

Aikuinen valpas
muutoksen hetkellä

- Aarteiden Talon toimintatapaan kuuluu TEEMA- ja PROJEKTITYÖSKENTELY. Päiväkodin pedagogiikkaan sisältyy olennaisesti lapsen huomioiminen, lasten vuorovaikutus sekä lasten ja aikuisten vuorovaikutus. TEEMA voi liittyä päiväkodissa tarpeelliseksi havaittuun toiminnan kehitystehtävään.
- KEHITYSTEHTÄVÄÄN liittyen PROJEKTITYÖSKENTELYÄ on työstetty LAINEHTIVA VIRTAA -mallin muotoon. Malliin on hahmoteltu projektityöskentelyyn liittyviä joitain vieläkin leijailevia ajatushattaroita systematisemmalle tasolle. Tarkastelun kohteina tässä mallissa on lasten keskinäinen sekä lapsen ja aikuisen vuorovaikutus.

-Projektityöskentely on lapsen ja aikuisen yhteinen löytöretki. Tärkeintä ei ole lopputulos, vaan se kaikki mitä matkan varrella on yhdessä koettu ja opittu.-

HAARAUTUU syntyy pieniä puroja
PROJEKTI LAAJENEE syvenee

suunnan tarkastelua
SEISAHTUMINEN

PÄÄTELMIÄ
PROJEKTI RANTAUTUU
YHTEENVETOA

PIENIÄ LAINEITA LIPLATTAAN

TULOKSIA

- Projektissa syntyy oppimisen ja tutkimisen tuotoksia; esim. piirroksia, maalauksia, satuja, laulua, draamaa, elokuvia, tanssia, liikuntaratoja, installaatioita, majoja, veistoksia, kasvimaa, valokuvia...

- MUKANA LEIKKI.

LASTEN REFLEKTOINTIA
- Keskustellen arvioidaan koettua ja opittua; jokaisella on vaikutusmahdollisuus ja tärkeä rooli. Osallistuvan demokratian hengessä päätetään yhdessä jatkosuunnitelmista.

Annetaan tilaa
lasten oival-
luksille

PROJEKTIN OHJAUS
- Aikuinen esittää lapsille
projektiin liittyviä
lisäkysymyksiä.

- Aikuinen pysäyttää projektin välillä ja kokoaa tuotoksia sekä reflektoi projektissa kertynyttä aineistoa.

- Pohditaan projektin päätyöstä. Projek-
tia jaetaan tai esitellään tavalla tai toi-
sella lapsille, aikuisille ja vanhemmille.
Jakaminen voi olla projektin esittelyä
aamupiirissä, teatteriesitys, näyttely
tai vaikkapa juhla.

- Yhteisten asioiden jakamisen kautta vuorovaikutus ja yhteenkuuluvuuden tunne lisääntyy.
- Tunneside ja osallisuus päiväkotiyhteisössä vahvistuu.

PEDAGOGINEN DOKUMENTOINTI
 -Pedagoginen dokumentointi kokoaa ja arvioi mitä kaikkea projektissa on DOKUMENTOITU ja REFLEKTOITU, koettu, oivallettu ja opittu niin aikuisten kuin lasten toiminnassa.
 -Pedagoginen dokumentointi on toiminnan kehittämisen apuväline.

Tiettyyn toimintatapaan ei jäädä kellumaan.

WWW. LINKKEJÄ: www.aarteidentalo.com
www.reggioemilia.ws
www.reggiochildren.it
www.satuhieronta.fi

FACEBOOK: The Wonder of Learning
Garden Gate Development Center
Reggio Emilia Inspired
Reggio Inspiration Network

Aarteiden Talon tärkeä tiedonjaon väylä on vanhemmille tarkoitettu **BLOGI**. Blogi toimii myös ns. sähköisenä päiväkirjana sekä tukena pedagogiselle dokumentoinnille. Blogi lisää ”läpinäkyvyyttä” - blogin kautta vanhemmat pääsevät osallisiksi lasten päiväkotielämään ja henkilökunnan toimintaan. Kotona lapset ja vanhemmat voivat rauhassa seurata blogia. Blogin kautta viriääkin päivittäisiä keskustelunaiheita vanhempien ja henkilökunnan välillä.